

VYHLÁSENIE

podľa čl. 24 ods. 3 písm. a) Legislatívnych pravidiel vlády SR

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa predkladá na rokovanie Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky s nasledovnými rozporami, ktoré sa nepodarilo vyriešiť ani na najvyššej úrovni:

1. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky

A. Generálna prokuratúra SR žiada doplniť do navrhovanej úpravy sankcie menších obecných služieb ustanovenie, podľa ktorého sankciu menších obecných služieb možno uložiť páchatel'ovi len za predpokladu, že páchatel' vyjadrí explicitný súhlas s uložením sankcie. Generálna prokuratúra SR pri tom argumentuje, že súhlas páchatel'a je nevyhnutný, keďže v opačnom prípade by išlo o nútenú prácu.

Dôvod neodstránenia rozporu: Predkladateľ má za to, že v prípade uloženia sankcie menších obecných služieb bez súhlasu obvineného nejde o porušenie zákazu nútených prác. Pri menších obecných službách ide o sankciu za protiprávne konanie uloženú v rámci priestupkového konania v zákonných medziach príslušným správny orgánom na základe právomoci zverenej zákonom. V rámci správneho konania môže obvinený uplatňovať všetky práva účastníka konania, vrátane podania riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov. Rozhodnutie o priestupku je zároveň preskúmateľné súdom. Ak by bol súhlas jednou z podmienok uloženia tejto sankcie, možno očakávať, že navrhovaná úprava sankcie menších obecných služieb by sa minula zamýšľanému účinku. Sankcia menších obecných služieb by mala byť ukladaná predovšetkým v prípadoch, kedy peňažná pokuta nie je účinným nástrojom na potrestanie páchatel'a, resp. odradenie od ďalšej protiprávnej činnosti. V takýchto prípadoch by účinnejšou sankciou boli práve menšie obecné služby, v rámci ktorých si páchatel' „odpracuje“ určený počet hodín primárne v prospech obce, v ktorej žije. Neudelenie súhlasu by v takomto prípade bolo neprekonateľnou prekážkou v konaní. Predkladateľ poukazuje na to, že súhlas páchatel'a sa nevyžaduje ani v prípade trestu povinnej práce ukladaného súdom v trestnom konaní.

B. Generálna prokuratúra SR žiada nad rámec návrhu zákona doplniť nový článok upravujúci novelizáciu Trestného zákona spočívajúcu v úprave skutkovej podstaty trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona. Generálna prokuratúra SR žiada, aby o trestný čin krádeže išlo aj v prípade, že si páchatel' prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý.

Dôvod neodstránenia rozporu: Úprava nie je žiadúca, vzhľadom na legislatívne zmeny v § 212 ods. 1 Trestného zákona, ktoré boli uskutočnené zákonom č. 416/2025 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s účinnosťou od 28. decembra 2025. Predmetný zákon rozšíril § 212 ods. 1 o nové písmeno g), podľa ktorého sa trestného činu krádeže dopustí ten, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a bol za dva obdobné činy v predchádzajúcich dvoch mesiacoch postihnutý. Predkladateľ má za to, že vyššie uvedenou legislatívnou zmenou bol dosiahnutý cieľ zásadnej pripomienky, napriek tomu, že zákonodarca zvolil odlišný koncept ako navrhuje Generálna prokuratúra SR.

2. Únia miest Slovenska

A. Únia miest Slovenska namieta ústavnoprávnu a ľudskoprávnu spornosť prípustnosti trestu povinnej práce formou menších obecných služieb a žiada vypustiť súvisiacu navrhovanú úpravu ako celok.

Dôvod neodstránenia rozporu: Predkladateľ má za to, že navrhovaná úprava sankcie menších obecných služieb nie je v rozpore s Ústavou SR, resp. Dohovorom o ochrane ľudských práv a slobôd. Sankcia menších obecných služieb bude ukladaná správnym orgánom v zákonných medziach v rámci správneho konania, ktoré je preskúmateľné tak na základe riadnych opravných prostriedkov, resp. mimoriadnych opravných prostriedkov nadriadeným správnym orgánom, a rovnako aj súdom v rámci správneho súdnictva, a teda so zabezpečením všetkých práv obvineného ako účastníka konania.

2. Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

A. MIRRI SR navrhuje rozšírenie okruhu sankcií za priestupok o menšie verejnoprospešné práce pre obec alebo samosprávny kraj, a zároveň doplniť legálnu definíciu.

Dôvod neodstránenia rozporu: Predkladateľ nepovažuje za vhodnú navrhovanú úpravu, a trvá na označení sankcie ako „menšie obecné služby“, ktorú bude možné vykonať v prospech obce. Tento pojem vychádza z textu Ústavy Slovenskej republiky. Možnosť rozšírenia aj na samosprávne kraje nepovažuje predkladateľ za žiadúcu. Zároveň predkladateľ poukazuje na rozpor predmetnej pripomienky s pripomienkami uvedenými v nasledujúcich bodoch B a C. Zatiaľ čo MIRRI SR v tejto pripomienke žiada, aby boli „menšie verejnoprospešné práce pre obec alebo samosprávny kraj“ druhom sankcie, pripomienky B a C spočívajú v zavedení možnosti alternatívneho výkonu rozhodnutia o pokute formou „menších verejnoprospešných prác pre obec alebo samosprávny kraj“.

B. MIRRI SR navrhuje doplniť medzi náležitosti rozhodnutia o priestupku poučenie o možnosti výkonu rozhodnutia o uložení pokuty vykonaním menších verejnoprospešných prác.

Dôvod neodstránenia rozporu: Predkladateľ nesúhlasí s navrhovaným alternatívnym spôsobom výkonu rozhodnutia o pokute formou menších verejnoprospešných prác (pripomienka C), a preto navrhované doplnenie náležitosti rozhodnutia o priestupku nie je žiadúce.

C. MIRRI SR navrhuje vypustenie navrhovanej úpravy sankcie menších obecných služieb a doplnenie úpravy výkonu rozhodnutia o pokute prostredníctvom menších verejnoprospešných prác pre obec alebo samosprávny kraj.

Dôvod neodstránenia rozporu: Predkladateľ nesúhlasí s navrhovanou úpravou a nepovažuje ju za vhodnú. Navrhovaný alternatívny výkon rozhodnutia o pokute zásadným spôsobom mení celú filozofiu návrhu zákona, pričom sa ním nedosiahne sledovaný cieľ. Ako problematické sa javí predovšetkým to, že celý proces výkonu

verejnoprospešných prác sa sústreďuje na iniciatívu páchatel'a (páchatel' to musí sám navrhnuť a následne sám osloví obec alebo samosprávny kraj, v ktorých chce pokutu „odpracovať“). Z uvedeného dôvodu má predkladateľ za to, že navrhovaná úprava nebude mať želaný prínos, ktorým je účinné potrestanie páchatel'a protiprávneho konania, vrátane preventívneho charakteru sankcie do budúcnosti.

D. MIRRI SR navrhuje úpravu doložky vybraných vplyvov a analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy s vyznačením negatívneho vplyvu sankcie menších obecných služieb na rozpočet obcí.

Dôvod neodstránenia rozporu: V doložke vybraných vplyvov bol identifikovaný tak pozitívny ako aj negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy, vrátane obcí, ktorý nie je možné kvantifikovať, nakoľko nie je možné predpokladať spôsob rozhodovania správnych orgánov. Možno očakávať, že povinnosť obcí zabezpečiť výkon sankcie menších obecných služieb bude mať vplyv na rozpočet obcí, avšak na druhej strane je potrebné posudzovať návrh zákona komplexne a brať do úvahy aj to, že sa návrhom zákona zvyšujú sadzby pokút, čo pri priestupkoch, ktoré prejednávajú obce, resp. obecná polícia, bude znamenať zvýšenie príjmov obcí z pokút. Je potrebné zároveň zdôrazniť, že doložka vplyvov spolu s príslušnými analýzami prešla predbežným pripomienkovým konaním a Komisia na posudzovanie vybraných vplyvov k nej vyjadrila súhlasné stanovisko s návrhom na dopracovanie, ktoré bolo vykonané.